

Teksty kultury

Dzieło
literackie

Obraz

Film

Teksty kultury

Rzeźba

Reklama

Plakat

Teksty kultury

Budowla

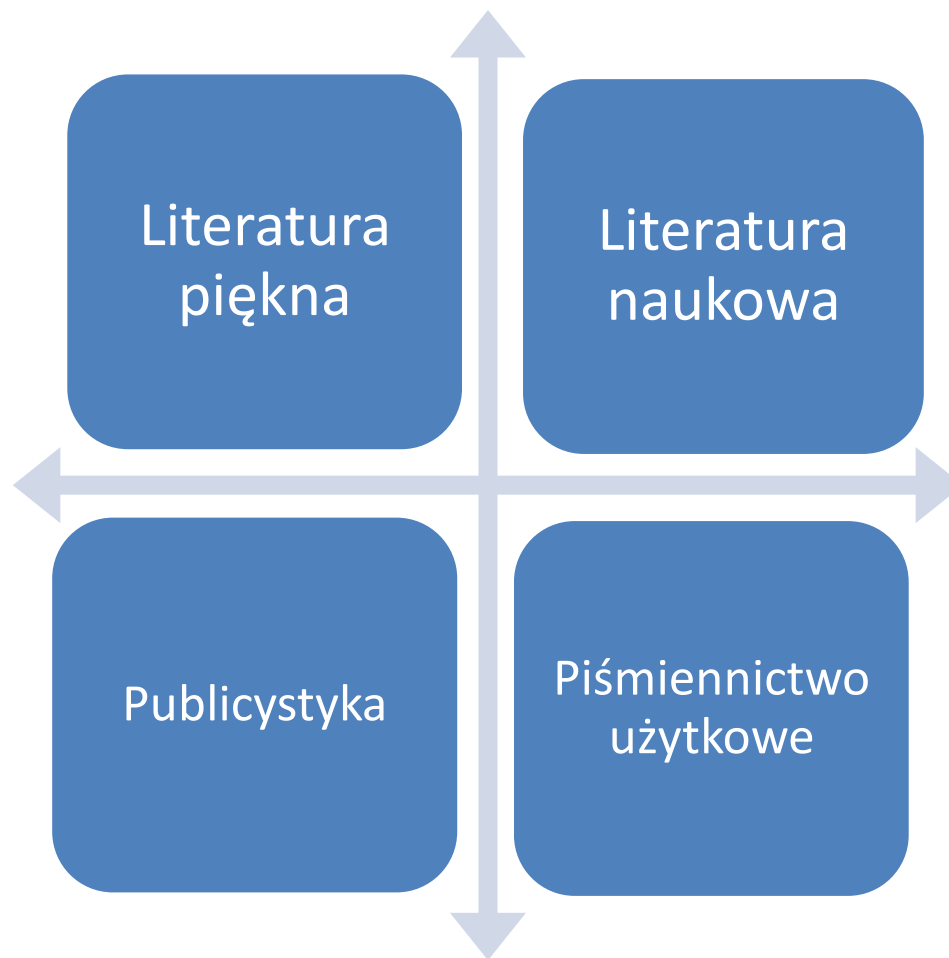
Mural

Przedstawienie
teatralne itp..

Podział literatury

Klasyfikacje literatury pięknej

Epika, liryka i dramat

Epika

PATYKI I PATYCZKI , ks. Jan Twardowski

Pewnego letniego wieczoru ukazał się na schodach dym. Czuć było spaleniznę. Ktoś krzyknął głośno, jak przez tubę: Pożar! Każdy zaczął ratować to, co uważał dla siebie za najdroższe, i biegł z tym na podwórze. Chuda, długa pani wyniosła klatkę, a w niej papużki nierozłączki. Utleniona fryzjerka przyciskała do siebie brązowe norkowe futro z ogonkami. Student taternik uratował koszyk pełen górskich kamieni czarnych w białe łatki i szaroróżowych w błyszczące gwiazdki krzemienia. Pani poetka trzymała w ręku porcelanową lampę malowaną w czerwone maki, a jej przyjaciółka, wytworna dama, miała przewieszony na ręku kapelusz z różową woalką w białe kropki. Starszy siwy cyrkowiec tulił obu rękoma biały wysoki cylinder. Jego sąsiad masażysta, przerażony, wciągał drugie spodnie z wiszącymi szelkami. Dwie babcie ocaliły rozsypując się słomiankę spod swoich drzwi. Zdenerwowany profesor przenosił spokojnego żółwia. Narzeczony wyniósł na plecach ciotkę narzeczonej. Mnie jednak przypomina się mały chłopiec, który wpadł wówczas do zadymionego domu, żeby uratować najcenniejsze rzeczy. Nie bał się, bo zrobił sobie z chustki do nosa maskę przeciwgazową. Szybko wyciągnął zza kredensu ukochane patyki i patyczki. Oczy błyszczały mu ze szczęścia. Ocalił swój skarb.

Liryka

- **Miłość, Maria Pawlikowska-Jasnorzewska**

Nie widziałam cię już od miesiąca.

I nic. Jestem może bledsza,

trochę śpiąca, trochę bardziej milcząca,

lecz można żyć bez powietrza!

- ***** Rainer Kunze**

Umrzyj wcześniej niż ja

Trochę wcześniej

Żebyś nie ty

Samotnie wracała do domu

Dramat

K. I. Gałczyński
Teatrzyk Zielona Gęś
ma zaszczyt przedstawić
"Biurokratę na wakacjach"

Osoby:
Biurokrata i Amator
Kąpieli

Amator Kąpieli
(pośrodku jeziora):
Ratunku!

Biurokrata
(na brzegu jeziora):
Nazwisko?

Amator Kąpieli

(jw.): Dajmy na to
Jankowski. Ratunku!

Biurokrata
(jw.): Imię?!

Amator Kąpieli
(jw.): Piotr. Ratunku!

Biurokrata
(jw.): Imię ojca?

Amator Kąpieli
(jw.): Też Piotr. Ratunku!

Biurokrata
(jw.): Imię matki?

Amator Kąpieli

(jw.): Balbina. Ratunku!

Biurokrata
(jw.): Obywatelstwo?!
Zawód?!

Amator Kąpieli:
...gl... gl... gl... gl... gl...
gl... gl...
...gl... gl... gl... gl... gl...
gl... gl...
...gl... gl... (tonie)

Biurokrata
(jw.): Nic nie rozumiem!!
(patrząc w niebo): Dzień
zapowiada się pogodny.
K U R T Y N A

Rodzaje literackie

Epika	Liryka	Dramat
❖ Narrator	❖ Podmiot liryczny	❖ Osoby dramatu
❖ Fabuła – układ zdarzeń, wątków	❖ Brak zdarzeń ❖ Przeżycia i przemyślenia podmiotu lirycznego	❖ Akcja – ciąg zdarzeń powiązanych zasadą przyczyna-skutek
❖ Narracja: opowiadanie i opis, narrator może udzielić głosu bohaterom.	❖ Monolog liryczny	❖ Podział na role dialogi i monologi
❖ Gatunki epickie: -prozatorskie: powieść, nowela, opowiadanie, legenda, mit, baśń, przypowieść -wierszowane: epos	❖ Gatunki liryczne: -wierszowane: pieśń, tren, sonet, elegia, hymn, oda -proza poetycka	❖ Gatunki dramatyczne -tragedia - komedia - dramat właściwy Prozą lub wierszem

<https://learningapps.org/1726786>